

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Välkomna på Nationellt svenskspråkigt VIP- webbinarium

18.11.2021
Kurt Torsell

Aktuellt på vårt område

- **Försöket med tvåårig förskoleundervisning:** Undervisnings- och kulturministeriet genomför ett försök med tvåårig förskoleundervisning. I försöket deltar även 5-åriga barn, till skillnad från de sedvanliga 6 år gamla barnen.
- **Revidering av grunderna för planen för småbarnspedagogik höstterminen 2021:** trestegsstödet blir en del av småbarnspedagogiken.
- **Kunskapskraven för vitsorden i slutbedömningen för alla ämnen i den grundläggande utbildningen:** kunskapskraven publicerades 31.12.2020 och i bruk from. 1.8.2021. Målet är att öka likvärdigheten i bedömningen och möjligheten att jämföra vitsorden med varandra.
 - Förnyandet av kunskapskraven fortsätter: kunskapskrav för bedömning i årskurs 6. -
- **De nya grunderna för gymnasiets läroplan togs i bruk och studier enligt dem inleds:** i grunderna för läroplanen betonas bl.a. vikten av välbefinnande.

Aktuellt på vårt område

- Resultaten av enkäten Hälsa i skolan (THL) publicerades under Velfärdsarenan som ordnas av Utbildningsstyrelsen
- **Läsrörelsen:** utmanar finländarna att sprida läslusten och att se till att alla barn och unga kan läsa tillräckligt bra. Vi arbetar tillsammans för att stödja läskunnigheten och läslusten.
 - Läskunnighetsstrategin publicerades i 16.11.. Syftet med den nationella läskunnighetsstrategin är att det läskunnighetsfrämjande arbetet vidgas från att fokusera på utvecklingen av barns och ungas läskunnighet till att även utveckla läskunnigheten hos personer i alla åldrar. I strategin ingår också åtgärder på regionoch kommunnivå, med vilka man främjar de lokala strukturerna som stöder läskunnighet, såsom digitala tjänster och tillgången till bibliotekstjänster.
- **Utvecklingsprogrammet Nylitteracitet:** Syftet med utvecklingsprogrammet Nylitteracitet är att stärka den digitala kompetensen, medieläskunnigheten samt programmeringsfärdigheterna bland barn och unga inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen.

Ännu större reformer

- Utvidgandet av läroplikten
- Vårdreformen

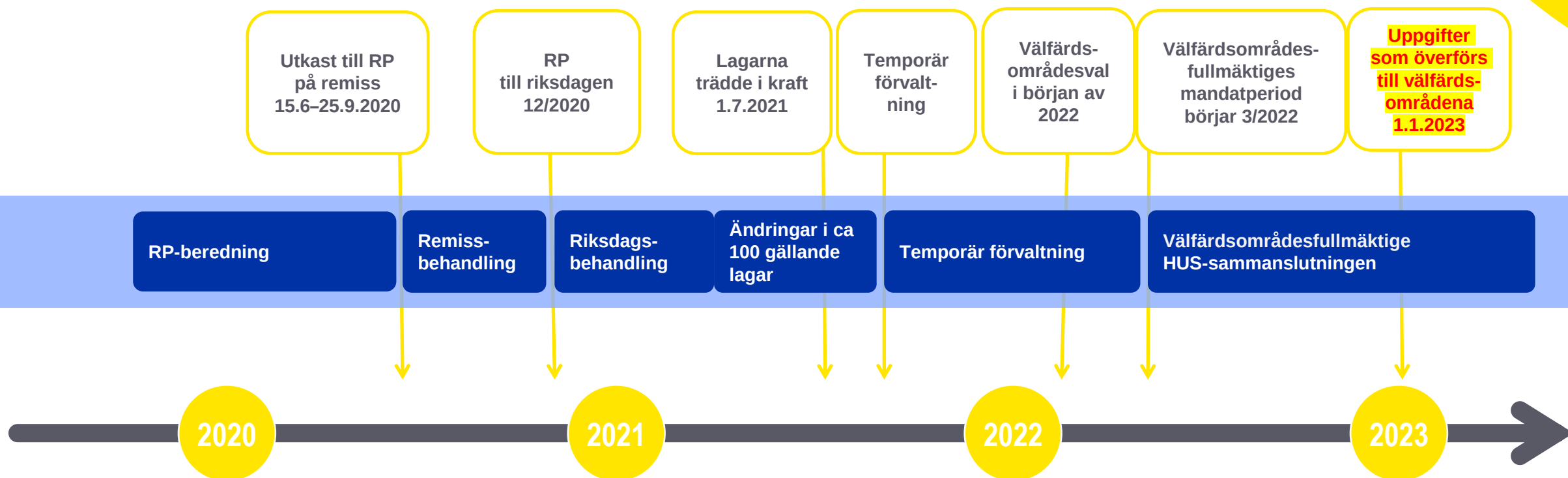

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Social- och hälsovårdsreformen

Tidsplan för social- och hälsovårdsreformen 2020–2023

Utvecklingsprojekt inom programmet Framtidens social- och hälsocentral 2020–2022

Utvecklingsprojekt inom strukturreformen 2020–2021

Andra utvecklingsprojekt 2020–2022

Varför behövs reformen

- Social- och hälsovårdens och räddningsväsendets strukturer reformeras för att **garantera lika tillgång till tjänster i hela Finland.**
- Finlands befolkning blir snabbt äldre, vilket gör att **behovet av tjänster ökar.** Den minskade nataliteteten gör att både antalet personer i arbetsför ålder och skatteinkomsterna minskar.
- En strukturreform behövs för att det ska gå att **bromsa kostnadsökningen och säkerställa att också kommande generationer får social- och hälsovårdstjänster på lika villkor.**

Grundläggande utgångspunkter

- Ansvaret för att ordna social- och hälsovården och räddningsväsendets uppgifter överförs från kommunerna och samkommunerna till välfärdsområdena.
 - Sjukvårdsdistrikten och specialomsorgsdistrikten (även Kårkulla) avvecklas.
 - **Kurators- och psykologtjänsterna inom elev- och studerandevården överförs på välfärdsområdenas organiseringsansvar.**
 - Organiseringsansvaret för miljö- och hälsoskyddet förblir hos kommunerna.
 - **Uppgiften att främja hälsa och välfärd hör utöver till välfärdsområdena även till kommunerna.**
- Lagen om ordnande av social- och hälsovård tillämpas på välfärdsområdena, som även Helsingfors stad jämställs med, samt till vissa delar på HUS-sammanslutningen
 - I lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs det om strukturerna och organiseringsansvaret och i substanslagarna om tjänsterna.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Den utvidgade läroplikten

Bakgrund i regeringsprogrammet och tidtabell

- Utvidgandet av läroplikten anknyter till **regeringsprogrammets skrivningar** om höjningen av **läropliktsåldern till 18 år**, stärkandet av **handledningen, avgiftsfri utbildning** på andra stadiet samt **utveckling av handledande utbildningar** på andra stadiet och handledning under **övergångsskedet**.
- Regeringens proposition lämnades till riksdagen 15.10.2020 (RP 173/2020 rd), lagarna godkändes 30.12.2020 (förordningarna uppdaterades under våren 2021)
- **Läropliktslagen trädde i kraft 1.8.2021**
- Berör första gången de unga som går ut grundskolan våren 2021 (i regel personer födda 2005) (läropliktiga våren -21)
- Träder i kraft en årskull åt gången och gäller i full volym år 2024

Lagar

- **Läropliktslag**
- **Lag om utbildning som handleder för examensutbildning**
 - Därutöver ändras i anknytning till dessa nya lagar sammanlagt 28 andra bilagelagar
 - lagen om grundläggande utbildning
 - gymnasielagen
 - lagen om yrkesutbildning
 - lagen om fritt bildningsarbete
 - lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet
 - lagen om nationella studie- och examensregister
 - lagen om stöd för skolresor
 - lagen om studiestöd
 - lagen om studentexamen
 - vissa andra lagar, i vilka stadgas om rättigheter och skyldigheter gällande läropliktsåldern

Fullgörande av läroplikten efter den grundläggande utbildningen

- I första hand **gymnasieutbildningens lärokurs** eller **yrkesinriktad grundexamen**, studentexamen
- Fullgörandet kan även göras i olika utbildningar i övergångsskedet och utbildningar avsedda för särskilda grupper
 - **den nya utbildningshelheten som handleder för examensutbildning fr.o.m. 1.8.2022 HUX (ersätter nuvarande utbildningar i övergångsskedet) (Grunderna i maj -21)**
 - utbildning som riktar sig till läropliktiga i folkhögskolor (Utbildningsstyrelsens grunder för läroplanen fr.o.m. 1.8.2021)
 - **utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv, TELMA (svår funktionsnedsättning).**
 - grundläggande utbildning för vuxna, om lärokursen för den grundläggande utbildningen är halvfärdig
 - läropliktiga med invandrarbakgrund och bristfälliga språkkunskaper -> grundläggande utbildning för vuxna eller folkhögskolornas utbildning som riktar sig till invandrare
 - samer i läsårsutbildningen i samiska och samisk kultur i Sameområdets utbildningscentral

Att minnas

- Stöd och handledning
- Handlednings- och tillsynsansvar
- Skyldigheten att söka sig till utbildning träder i kraft 1.1.2021
- Läroplikten kan även fullgöras i utbildningar i övergångsskedet.
 - utomlands
- **Boendekommunens har handlednings- och tillsynsansvar i sista hand**
 - **Anvisande av studieplats**
- Uppföljnings- och tillsynstjänsten för fullföljandet av läroplikten (Valpas)
 - Register: Koski, Studieinfo, eGrunder, Valpas, Vipunen osv.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tack!

"En mätare på hur civiliserat ett samhälle är, är hur det tar hand om de som behöver stöd och hjälp"

kurt.torsell@utbildningsstyrelsen.fi

